

26.03x37.1	1	8	עמוד	הפלים	07/08/2020	74010864-0
עד - ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה בהבנתחומי הרצלי - 84260						

במסגרת דרישה של התנועה לאיכות השלטון לפתוח מחדש את החקירה בפרשה הרגישה

תצהירים חסויים שצורפו לעתירה לבג"ץ מטילים חשד למעורבות עמוקה של ראה"מ בפרשת הצוללות

התצהירים שנחשפו במסגרת תחקיר של כתב 'ידיעות' רונן ברגמן קבעו כי 'הרכש היה בלתי סביר בצורה קיצונית, ומעלה סימני שאלה וחשדות כבדים בדבר השיקולים של מקבלי ההחלטות' • נתניהו הגיב: 'כתבה ממוחזרת ומגמתית, שכולה העלאת גידה של מידע ישן שנסדק במסוקות ברזל על ידי כל גורמי אכיפת החוק ופרקליט המדינה לשעבר, שקבעו שאין בו דבר'

■ מאת ש. ישראלי

מידע חדש בפרשת הצוללות מטיל חשד על מעורבות אינטנסיבית של ראה"מ נתניהו בקידום העיסקה שהובילה להגשת כתבי אישום נגד כמה מהמעורבים, מלבד נתניהו. המידע הוגש לביהמ"ש במסגרת עתירה של 'התנועה לאיכות השלטון' לפתוח מחדש את פרשת הצוללות. בתחקיר שפירסם רונן ברגמן בידיעות אחרות נות' נחשף כי עשרות בכירים במערכת הביטחון הצהירו שאין צורך בצוללות ובספינות הטילים שנקנו מתאגיד טי-סנקרופ, וזאת על אף טענת נתניהו ומ-קורביו. בעקבות התצהירים, שהוגשו במסגרת העתירה, הורה ביהמ"ש למ-עורבים בפרשה להגיש את תגובתם. מעורבים אלו הם, בין השאר, נתניהו, שר הביטחון בני גנץ וגם היועץ המשפטי לממשלה אביחי מנדלבליט. בהתאם לתגובתם, יחליטו שופטי הבג"ץ אם לפתוח בדיון שייקבע אם פרשת הצוללות תפתח מחדש.

לפני למעלה משלוש שנים פורסם כי מתנהלת חקירה בה מעורבים בה בכירים במערכת הביטחון הישראלית ב"פרשת הצוללות" או "תיק 3000". על פי הפרסומים, החשד הוא שאותם בכירים היו אחראיים על הטיית מכרזים של רכישת צוללות וכלי שיט נוספים מחברת 'טיסנקרופ' הגרמנית. לאחר החקירה, המשטרה המליצה להעמיד לדין שישה מהמעורבים בגין שוחד, מרמה והלבנת הון.

השבו, כאמור, נחשפו עדויות מהן עולה כי גם ראש הממשלה ומקורביו היו מעורבים בצורה עמוקה בעיסקה הבעייתית וכי פעלו בניגוד לדרישות ובקשות מערכת הביטחון, כאשר נת-ניהו הפעיל לחץ כדי לקדם את עס-קאות הענק עם הקונצרן הגרמני.

במרכז פרשת הצוללות שתי עס-קאות בין ישראל לתאגיד הגרמני: אחת לרכישת שלוש צוללות בשווי 1.5 מיליארד אירו, והשנייה לרכישת ספינות טילים שנועדו להגן על אסדות הגז, בשווי 430 מיליון אירו. ע"פ החשדות שנחקרו, קצינים בכירים, עובדי ציבור ומקורבים לראש הממשלה דרשו ולקחו לפי החשד שוחד כדי לקדם את העסקאות בין התאגיד הגרמני למדינת ישראל. אחד המעורבים בעיסקה, מיקי גנור חתם בתחילה על הסכם עד מדינה והחל לספק מידע אודות הפרשה.

לאחר מכן חזר בו גנור מההסכם ומסר במשטרה גרסה חדשה, שלפיה לא נתן שוחד למעורבים בפרשה, אלא היה מדובר בתשלומים לגיטימיים. "לא שיחדתי איש, כל התשלומים שהועברו על ידי למעורבים בתיק היו עבור שירותים מקצועיים שהעניקו לי". לדבריו, "מסרתי את הגרסה כאילו היה מדובר בכספי שוחד בגלל הלחצים האדירים שהופעלו עליי על ידי המשטרה".

מיזם מחאה בקריאה לחקירה בפרשת הצוללות. השבוע

בכירים? מה הם סיפרו שם, שגרם לבית המשפט לדרוש בפעם הראשונה הסברים מכל המעורבים בפרשה? התצהירים הללו הועברו תחת אמצעי ביטחון קדננים לבג"ץ, שם הם נותרו חסויים. מלבד קומץ קטן מאוד, איש לא יודע מה נכתב בהם.

הוא ציין כי 'ידיעות אחרונות' קיבל גישה בלעדית לעיון בתצהירים החסויים, ולפרסם חלק מתוכנם, כאשר התנאי היה אחד: שלא ננקוב בשמות הבכירים שחתומים עליהם. לדבריו - "עד כדי כך הגיע הפחד מפני מכות ההשמצה המופעלת נגד עדים בישראל 2020".

"אחרי שעות של עיון בעדויות הללו, התמונה העולה מהן קשה ביותר. התמקדנו בתצהירים של עשרות פקדי ציבור בכירים, שאינם פוליטיקאים ואין להם אינטרס וולת ביטחון המדינה. הם מתארים שורת אירועים בלתי סבירה ומשוללת הגיון, תוך פריצת תהליכי קבלת החלטות, נהלים ונוה-מות, בנושאים הביטחוניים הרגישים ביותר בישראל, ואשר נוגעת לסכומי עתק מהכסף הציבורי של כולנו".

"יש בתצהירים גם הרבה מאוד פרטים חדשים. בראש ובראשונה, התצהירים משרטטים עד כמה לחצו בסביבת ראש הממשלה, ולעיתים הוא עצמו, לקדם את עסקאות הענק האלה".

כאמור, בתצהירים שהוגשו במסגרת העתירה, נחשפו בידיעות, פירוט בכירים במערכת הביטחון את הלחץ העצום שהפעיל ראה"מ לרכישת הצוללות וספינות הטילים מגרמניה, בניגוד לעמדת מערכת הביטחון.

בו כדי לתמוך בבקשתה להורות על חקירה מלאה בפרשה. התנועה ביקשה בעתירתה לבג"ץ להורות על חקירה פלילית הן בפרשת הצוללות והן בפרשת מניות הפלדה של נתניהו, ובנוסף להקים ועדת חקירה ממלכתית שתחקור את הפרשה במלואה.

רונן ברגמן כותב: "לפני מספר שבו-עות הגישה התנועה לאיכות השלטון עתירה לבג"ץ בדרישה לפתוח מחדש את חקירת פרשת הצוללות. חמש עתי-רות דומות כבר הוגשו בעבר, כולן נדחו. אלא שהפעם העתירה כוללת חומר נפץ משפטי: עשרות תצהירים מפורטים, של בכירים בצמרת מערכת הביטחון והממשלה, בעבר ובהווה. לכל אחד מהאישים הללו, הייתה נגיעה כלשהי לעסקאות הענק עם טיסנקרופ; וכולם הסכימו לספר בתצהיר משפטי בחתימת ידם עניין השקול לעדות תחת שבועה בבית המשפט על מה שהם ראו ושמעו. בג"ץ הבין כנראה שהפעם זו עתירה אחרת לגמרי, ולרא-שונה הורה למעורבים שמוכרים בת-צהירים הללו, להשיב לטענות. זה כולל גם את ראש הממשלה, בנימין נתניהו; שר הביטחון בני גנץ; היועץ המשפטי לממשלה, אביחי מנדלבליט; ועוד רשימה ארוכה של אישים. בהתאם לת-גובות הללו יחליט בית המשפט האם לפתוח בדיון, שבסופו ייקבע: פרשת הצוללות נפתחת מחדש, אולי אפילו על ידי הקמת ועדת חקירה. לכולם ברור שאם תתקבל החלטה כזו מדובר ברעידת אדמה פוליטית".

"עכשיו השאלה הגדולה היא: מה יש בתצהירים הללו של כל אותם

אותם בכירים הרגישו את ההתנגדות הבסיסית שהובעה בצה"ל ובמערכת הביטחון כולה לרכישת צוללות נוספות. לדבריהם, "קבלת ההחלטות נעשתה באופן נמהר מאוד, באופן שסתר נתונים ועבודה מקצועית שבו-עה קודם, תוך מעורבות אישית של גורמים עסקיים ובהתאם לדרישות בלתי סבירות שהציב ראש הממשלה עצמו, חלקן על רקע תאוות בצע של גורמים המצויים בקשר רציף עם מקבלי ההחלטות".

בתצהירים העידו הגורמים במערכת הביטחון כי לא היה כל צורך מקצועי-מבצעי ברכישת צוללות נוספות, מעבר לחמש הצוללות הצבאיות הפועלות כיום. "מדובר על בזבוז של כספי ציבור בסך חמישה מיליארדי שקלים", טען בכיר במערכת הביטחון. בסביבת נתניהו טענו שבמערכת הביטחון תמכו בהחלטה לרכוש צוללת שישי, אך ע"פ התצהירים אין לכך בסיס, ואדרבה - "מדובר על בזבוז של כספי ציבור בסך חמישה מיליארדי שקלים. ההוצאה התקציבית העצומה באה על חשבון צרכים אחרים של צה"ל, ולכן הדבר מהווה פגיעה בביטחון המדינה על סמך שיקולים זרים", כפי שנכתב באחד התצהירים.

גם לגבי רכישת ספינות הטילים להגנה על אסדות הגז של ישראל, טענו הבכירים המצוטטים בעתירה, כי לא היה צורך ברכישתן, וממילא "החלטה לרכוש ספינות כל כך גדולות היא לא סבירה בצורה קיצונית, ומעלה סימני שאלה כבדים נוספים בניגוד לתשלום מים הגבוהים לטיסנקרופ".

בתנועה לאיכות השלטון מצפים שהעתירה שלהם אכן תוביל לחקירה מעמיקה של פרשת הצוללות. "קרוב לשנתיים ערכנו בדיקות, הצלבנו נתונים, דיברנו עם עשרות מעורבים, וההוצאה היא הדבר הכי דומה לוועדת חקירה", אמר יו"ר התנועה עו"ד ד"ר אליעד שרגא, שכתב את העתירה. "אבל זה כמובן לא מספיק. המידע שהתגלה הדהים אותנו, ומבחיננו חייב לקדם גוף מוסמך עם סמכות שיחזור, יגיש ממצאים ויפיק לקחים. מישו חייב להסביר את המוטיבציה להעביר סכומי עתק לחברה הזו ולסוכניה, אחרי שכבר הסתבכה בשחיתות במדינות אחרות".

מטעם ראש הממשלה נטען בתגובה לדברים, כי מדובר ב"כתבה ממוחזרת ומגמתית, שכולה העלאת גידה של מידע ישן שנסדק במסוקות ברזל על ידי כל גורמי אכיפת החוק ופרקליט המדינה לשעבר, שקבעו שאין בו דבר". הדובר גם טען כי התצהירים נלקחו מאנשים שמצויים בעימות פוליטי מול נתניהו, כמו משה יעלון. על כך ציין הכתב רונן ברגמן כי קטעי התצהירים מיוחסים כולם לגורמים מקצועיים בכירים בצבא ובמערכת הביטחון, שאינם פוליטיקאים.